

Кузнецова Інна Володимирівна
завідуюча відділом обслуговування
Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова,
54025, м. Миколаїв, проспект Героїв України, 9,
nuoslib@gmail.com

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ЗАХОДИ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ – ЯК СКЛАДОВА ЇЇ ІМІДЖЕВОЇ ТА МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

***Анотація .** У пропонованій статті розглянуті питання культурно-просвітницької діяльності ЗВО та висвітлюється досвід роботи Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. Розкриті основні завдання та напрямки культурно-масової роботи. Визначено бібліотеку як соціально-комунікативний центр формування інформаційної культури й реалізації творчого потенціалу особистості.*

***Ключові слова:** бібліотека, культурно-просвітницька робота, масові заходи, соціально-комунікативний центр.*

Бібліотека закладу вищої освіти (ЗВО) завжди враховує тенденції розвитку вищої освіти та займає активну позицію щодо інформаційної підтримки будь-яких змін. Серед її багатоаспектної роботи особливе місце займає культурно-просвітницька діяльність. Слід зазначити, що це не тільки кількість проведених заходів і спосіб донести книгу до читача, це – складова виховної системи університету. Наукова бібліотека Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (НБ НУК) – це його науково-просвітницький центр, а головне – гуманістичний осередок освітянського і культурного життя університетської спільноти. Багатовекторною і різноплановою є робота бібліотеки у розбудові інформаційного та освітнього простору університету, в поданні якісних послуг, у висвітленні та поширенні актуальної інформації.

Завдання Наукової бібліотеки:

- ✓ забезпечити умови для самореалізації, самовизначення особистості в просторі сучасної культури;
- ✓ створити таку атмосферу, яка б стимулювала користувачів до активного життя та спонукала до творчості і саморозвитку.

При безпосередній взаємодії з іншими підрозділами університету, організаціями та установами міста, через комунікативні процеси бібліотека поєднує покоління людей, задовольняє потреби в освіті та самоосвіті, в професійному вдосконаленні, в розширенні світогляду, в духовному та естетичному розвитку.

Основні напрями культурно-просвітницької роботи:

- ✓ критико-аналітичні: диспути, обговорення, роздуми, вечори запитань і відповідей, «круглі столи»;

- ✓ позитивно-ілюстративні: вечори-портрети, тематичні або літературні вечори, зустрічі з видатними вченими університету та відомими особистостями, квести;
- ✓ рекомендаційно-інформаційні: усні журнали, тематичні огляди, книжково-ілюстративні презентації.

Сьогодні традиція взаємодії бібліотек з різними установами та організаціями для проведення спільних заходів отримує новий поштовх для розвитку, розширює уявлення про бібліотеку, як про інформаційний і культурний центр. Зупинимось на загальноуніверситетських культурно-масових заходах НБ, які мали великий резонанс в нашому закладі.

Популяризувати творчий доробок університетської спільноти мали на меті такі інноваційні заходи НБ, як **експозиція «Майстерня радості душі»**, що була присвячена Дню матері та Міжнародному дню сім'ї. Унікальність цієї експозиції полягає у тому, що представлені експонати виконані у стилі Handmade користувачами НБ НУК. Розмаїття представлених робіт вражало. Це живопис, графіка, вишивка, декоровані предмети побуту, ляльки-мотанки, плетені іграшки. Взагалі вся експозиція створювала відчуття родинного затишку, привітності та задушевності.

Літературно-музичний вечір «Весна. Поезія. Любов» зібрав творчий бомонд університету: письменників, поетів, композиторів, які розкрили свої таланти перед колегами. Піднесений настрій охопив аудиторію з першого ж виступу, адже відкрив зустріч декан Факультету економіки моря Володимир Парсяк, який із неймовірною харизмою та натхненням показав мистецтво декламування віршів. Цікаво, що серед виступаючих були представники як молодого, так і старшого покоління. Протягом всього заходу присутніх не покидало відчуття весни та піднесеного настрою. Почесним гостем вечора був В'ячеслав Качурін – видатний миколаївський поет і композитор, який читав свої вірші та співав пісні під гітару. Родзинкою вечора став дует В'ячеслава Качуріна та Євгена Долгова, керівника центру «Корабел», заслуженого працівника культури України.

До інтелектуального кола резонансних заходів можна віднести наступні:

Зустріч з викладачами Дитячої музичної школи № 1 «**Адмірал музики**», яка була присвячена 175-річчю від дня народження видатної постаті в історії музичної культури, композитора Миколи Андрійовича Римського-Корсакова, ім'я якого і носить ця музична школа.

У професійному виконанні викладачів звучали твори відомого композитора, що надало змогу учасникам заходу поринути у чарівний світ музики. Музичні номери чергувалися з розповідями про життя та творчість М. А. Римського-Корсакова. Особливе зацікавлення у всіх викликали факти, пов'язані з перебуванням композитора у Миколаєві.

Неабиякий інтерес викликав **інформаційно-просвітницький захід – історична ретроспектива «Палац-музей на Адміральській»**. Участь у заході взяли завідувача Музеєм суднобудування і флоту Т. С. Мітковська та науковий співробітник музею Л. В. Мічаковська. Під час цього заходу присутні отримали цікаву інформацію про історію виникнення «адміральського палацу», дізнались про цінні експонати, музейні реліквії, діорами, які викликають почуття захоплення історією нашого міста, та перспективи наукової та культурно-просвітницької діяльності музею.

З нагоди відзначення Міжнародного року сталого розвитку туризму в Арт-центрі «Арго» НУК імені адмірала Макарова співробітниками НБ спільно з Миколаївським обласним Центром туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді була організована **презентація фотовиставки «Туристична Миколаївщина» та виставка фотографій Заслуженого природоохоронця України Олега Михайловича Деркача**. Миколаївська

туристична галузь має всі передумови для інтенсивного розвитку: особливості географічного розташування та рельєфу, сприятливий клімат, багатство природного та історико-культурного потенціалів. Свідченням цього є світлини, представлені на виставці. Як зазначив автор фотовиставки завідувач наукового відділу Регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» Олег Деркач, метою заходу є популяризація унікальної природи Миколаївської області, привернення уваги до чудових місць, зокрема, Бузького гарду, які мають реальну перспективу стати привабливими не тільки для українських, а й зарубіжних туристів.

З нагоди Дня української писемності та мови і 80-річчя від дня народження видатного українського поета Василя Стуса, Наукова бібліотека спільно з Центром молодіжної політики НУК організували та провели в актовій залі **літературно-історичний екскурс «Птах душі»**. Про життя та творчість В. Стуса, якому випало жити в надзвичайно складний час, час, коли людина мала вибирати: мовчати попри всі утиски та приниження і зберегти своє життя чи зберегти в собі Людину, навіть ціною власної смерті, в цікавій формі розповіли к. т. н., доцент, відповідальна за молодіжну політику НУК І. В. Тимченко та зав. відділом Обласної дитячої бібліотеки Г. Л. Чмельова. Їх виступи супроводжувались показом відеороликів та віршами, які декламували студенти та учні Миколаївського економічного ліцею № 2.

Ювілею великого поета, художника, славного сина українського народу Т. Шевченка була присвячена презентація розгорнутої **книжково-ілюстративної виставки «Викарбувані на віки»**. На виставці були представлені раритетні видання творів Т. Г. Шевченка, колекція монет та банкнот з його образом, словом та ім'ям, цінні папери. Чудовим гідом по матеріалам виставки виступив Ігор Богданович Марцінковський, канд. мед. наук, дослідник творчості Т. Г. Шевченка, голова громадського об'єднання «Українське товариство “Просвіта” Миколаївщини». Більша частина експонатів на виставці були із його особистої колекції. Доброзичливість, щирість, відкритість, зацікавленість – так можна охарактеризувати відчуття тих, хто був присутній на презентації.

Інтерактивні заходи вже кілька років поспіль займають важливе місце у роботі з молоддю. Одним із таких можна відзначити спілкування у **форматі «Жива бібліотека»**, які були присвячені Міжнародному дню боротьби за ліквідацію расової дискримінації. Виступити у ролі «живих книг» та спробувати донести інформацію про свої країни, культуру і побут прийшли представники різних національностей, які проживають на Миколаївщині, та студенти НУК з Китаю, Камеруну, Азербайджану та Туркменістану. «Книги» із захопленням розповідали про історію та сучасні проекти своїх країн, про національні кухні, одяг, театр та музику; особливості виховання дітей та молоді; працевлаштування та отримання освіти. У ролі «читачів» виступили студенти, а також викладачі та співробітники університету. Вони «читали» цікаві історії «живих книг», запитували про те, що турбує, ділилися своїм хорошим настроєм з оточуючими. Заходи були проведені при сприянні та безпосередньої участі Лоліти Султан-Мурадівни Каймаразової, голови правління громадської спілки «Рада національних товариств Миколаївської області», та Віктора Олександровича Чебатарьова, спеціаліста управління культури, національностей та релігій Миколаївської державної адміністрації.

НБ НУК імені адмірала Макарова, враховуючи реалії сьогодення, прагне стати не тільки інформаційним центром для молоді, а й місцем для проведення дозвілля. Тому, на базі читальних залів було створено **«Клуб живого спілкування»**, **«Клуб цікавих зустрічей»**. В тихій залі, у доброзичливій атмосфері молодь не тільки навчається, а й зустрічається з цікавими людьми, проводить дні відпочинку, поезії, музики; відзначає свята, дні іменинника;

приходячи зі своїми інструментами, грає улюблені мелодії та співає пісні, готується до різноманітних конкурсів. З'явилася можливість проявити кожному свою індивідуальність, талант, поділитися своєю думкою.

Іміджевою в діяльності НБ є популяризація досягнень університету та його вчених. Саме таку мету мала широкомасштабна зустріч під назвою **«Икар. Кругосветка. 30 лет спустя»**, присвячена 30-річчю завершення першого в історії вітчизняного вітрильного спорту навколосвітнього плавання яхти «Икар». Цікаво, що очолив похід викладач тодішнього Миколаївського кораблебудівного інституту (МКІ) Борис Немиров, а яхту будували студенти та викладачі інституту. Перед початком заходу ректор НУК імені адмірала Макарова, к. т. н., професор Є. І. Трушляков і учасник легендарного екіпажу «Икара», к. т. н., заслужений майстер спорту, викладач нашого університету О. І. Кузнецов урочисто відкрили пам'ятний стенд, присвячений цій відважній подорожі, мужньому екіпажу і, звичайно ж, стійкому «Икару». Головними героями зустрічі стали члени легендарного екіпажу яхти «Икар», які розповіли про роботу над проектом побудови «Икара», про найбільш вражаючі моменти походу, про те, наскільки складно було витримати таку довгу морську подорож. Команда з честю виконала екстремальний іспит на сміливість, мужність, кмітливість, професійну майстерність. З гордістю вона пронесла по морях і океанах ім'я рідного міста Миколаєва та своєї альма-матер. Також на заході були члени екіпажу «Икар», які брали участь в Гранд-регаті «Колумбус-92», та новий екіпаж «Икара», який сьогодні займається відновленням яхти.

У рамках **відзначення ювілейних дат** відомих вчених Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова працівники НБ презентують експозиції книжково-ілюстративних виставок, що розкривають наукові здобутки, інтелектуальні розробки та власні напрацювання науковців; публікують бібліографічні покажчики та створюють персональні сторінки у мережевій енциклопедії Вікіпедія.

Всеукраїнський день бібліотек – особливий день, коли відзначається важливе значення Бібліотеки та Бібліотекаря. Своє професійне свято працівники НБ традиційно відзначають разом зі своїми користувачами, організовуючи різноманітні рекламні та інформаційні заходи, які мають єдину мету – зробити все, щоб кожен відчув, що Всеукраїнський день бібліотек – саме його свято. Творчо і креативно підходять співробітники бібліотеки до його організації. Цього року у холі Головного корпусу усіх відвідувачів університету гостинно зустрічали працівники бібліотеки розгорнутою «Осінньою святковою бібліотечною експозицією», до якої увійшли: креативні виставки-інсталяції та різноманітні селфі-зони, де кожен міг сфотографуватися і залишити світлину на пам'ять; оригінальна виставка світлин «Бібліосушка», що відображала миттєвості насиченого та різноманітного життя бібліотеки. Однією із родзинок свята стала символічна Книга – джерело мудрості та знань! Все це викликало жвавий інтерес багатьох студентів, викладачів, науковців, співробітників університету.

Цього року ми урочисто відзначили своїх активних користувачів – взимку пройшла церемонія **«Найкращий читач року»** серед професорсько-викладацького складу, а на передодні Всеукраїнського дня бібліотек серед студентів. Усі номінанти протягом багатьох років не лише отримують інформацію з книжок, а і діляться нею зі студентами та колегами, приймають активну участь у житті бібліотеки, допомагають в організації масових заходів. Багато з лауреатів церемонії – справжні меценати, що дарують бібліотеці свої авторські видання та книжки із домашніх колекцій. Бібліотека без читача – це просто книгосховище, запевняють працівники бібліотеки. Тому двері книжкового храму завжди відкриті для всіх, і він ніколи не буде пустувати.

Представлена до Вашої уваги інформація про загальноуніверситетські заходи – лише невелика частка нашої роботи. Хочу зазначити, що кожний такий захід – це напружена моральна, творча, пошукова, організаційна робота. Але вона того варта, бо бібліотека сьогодні – це інформаційний, консультативний, ресурсний центр; платформа для навчання; місце для спілкування та дозвілля; місце, де допоможуть кожному. А це – ще один доказ того, що Наукова бібліотека НУК імені адмірала Макарова є соціально-комунікативним центром університету.

Список використаної літератури:

1. Найда, Л. В. Культурно-освітня діяльність НТБ Національного університету «Львівська політехніка» [Електронний ресурс] / Л. В. Найда. – Режим доступу : www.epa.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/21390/1/53-516-
2. Шемаєва, Г. В. Тенденції розширення взаємозв'язків бібліотеки у системі соціальних комунікацій / Г. В. Шемаєва // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2012. – № 2. – С. 60–64.
3. Дубовик, О. С. Конкурс – це взаємообмін інноваціями / О. С. Дубовик // Візія бібліотеки ВНЗ в контексті розвитку сучасних соціокомунікаційних концепцій : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 27 квіт. 2017 р. – Миколаїв, 2017. – С. 23–28.

Kuznetsova I. V.,
Scientific Library of the Admiral Makarov
National University of Shipbuilding

CAMPUS-WIDE EVENTS IMPLEMENTED AT THE UNIVERSITY BY THE SCIENTIFIC LIBRARY AS A COMPONENT OF IMAGE-MAKING AND MARKETING ACTIVITY

Abstract. This paper deals with various aspects of the cultural and educational activities of the institutions of higher education, illustrated with best practices of the Scientific Library of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding. Main tasks and key priorities of the cultural and educational library activities were presented. The library was defined as a social communication centre for information culture development and for implementation of the creative potential of the individual.

Key words: library, cultural and educational activities, mass events, social and communicative centre.

Кузнецова И. В.,
Научная библиотека
Национального университета кораблестроения
имени адмирала Макарова

ОБЩЕУНИВЕРСИТЕТСКИЕ МЕРОПРИЯТИЯ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ – КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ЕЕ ИМИДЖЕВОЙ И МАРКЕТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Аннотация. В предлагаемой статье рассмотрены вопросы культурно-просветительской деятельности ЗВО и освещается опыт работы Научной библиотеки Национального университета кораблестроения имени адмирала Макарова. Раскрыты

**Бібліотека ХХІ століття: виклики,
нові можливості, перспективи**
Всеукраїнська науково-практична конференція

основные задачи и направления культурно-массовой работы. Библиотека определена как социально-коммуникативный центр формирования информационной культуры и реализации творческого потенциала личности.

Ключевые слова: библиотека, культурно-просветительская работа, массовые мероприятия, социально-коммуникативный центр.